

اختلاف در اروپا بر سر پوتین

تصاویر اوکراینی‌های کشته‌شده که برخی با دست‌های بسته و برخی دیگر به‌طور تصادفی در گودال‌ها دفن شده‌اند، روز دوشنبه رهبران غربی را شوکه کرد و وعده تحریم‌های شدیدتر علیه روسیه از جمله احتمالاً در زمینه انرژی را دادند؛ چرا که قرائن هم نشان می‌دهد که کرملین در حال برنامه‌ریزی است و نشانه‌هایی از تدارک یک حمله جدید دیده شده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، شواهد فزاینده مبنی بر اینکه سربازان روسی تعداد زیادی غیرنظامی را در حومه کی‌یف بوچا کشته و اجساد آنها را هنگام عقب‌نشینی رها کرده‌اند، جو بایدن، رئیس‌جمهوری ایالات متحده را بر آن داشت تا این درخواست را مطرح کند که ولادیمیر وی. پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه به‌دلیل «جنایات جنگی» محاکمه شود. در این زمینه آلمان و فرانسه در مجموع ۷۵ دیپلمات روسی را اخراج کردند و امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه گفت اتحادیه اروپا باید تحریم‌هایی را علیه زغال سنگ و نفت روسیه در نظر بگیرد.

بر اساس آخرین گفته‌های ولادیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین ۳۰۰ غیرنظامی در بوچا کشته شده‌اند. بایدن هم درباره پوتین گفت: «این مرد بی‌رحم بوده و آنچه در بوچا اتفاق افتاده، ظالمانه است و همه آن را دیده‌اند.» روز دوشنبه در مسکو، پوتین چیزی درباره جنگ در اوکراین نگفت؛ اما سخنگوی او، دیمیتری اس. پسکوف گفت که کرملین قاطعانه هرگونه اتهام درباره دخالت روسیه در این جنایات را رد می‌کند. در عوض، رسانه دولتی روسیه تئوری‌های توطئه فراوانی را درباره آنچه ساخت و پرداخته اوکراینی است، پخش کرد و همزمان مقامات تهدید کردند که هرکسی را که آشکارا روس‌ها را مسوول قتل‌های بوچا معرفی کند، تحت پیگرد قرار خواهند داد.

روسیه گفت که اجساد اخیراً پس از اینکه همه واحدهای روسی به‌طور کامل از بوچا عقب‌نشینی کردند، در حدود ۳۰ مارس در خیابان‌ها قرار داده شده‌اند. اما بررسی فیلم‌ها و تصاویر ماهواره‌ای توسط نیویورک‌تایمز نشان می‌دهد که بسیاری از غیرنظامیان بیش از سه هفته پیش کشته شده‌اند؛ زمانی که ارتش روسیه کنترل کامل این شهر را در دست داشت.

با وجود عقب‌نشینی روسیه در هفته گذشته از مناطق نزدیک کی‌یف، جنگ در اوکراین ممکن است اکنون به سمت مرحله خطرناک‌تری پیش رود. مقامات اوکراینی و غربی گفتند که به نظر می‌رسد روسیه در حال استقرار نیروهای خود برای حمله شدید در منطقه شرقی دونباس است؛ جایی که شهر بندری ماریوپل همچنان تحت محاصره بی‌رحمانه است. در خارکیف هم که تقریباً در ۳۰ مایلی از مرز روسیه قرار دارد، بمباران بی‌امان روس‌ها، بخش‌هایی از شهر ۴/۱ میلیون نفری را غیرقابل تشخیص کرده است. تحلیلگران و مقامات نظامی ایالات متحده می‌گویند که تخریب سیستماتیک سود نظامی کمی دارد؛ اما بخشی از یک استراتژی گسترده‌تر برای تصرف شرق کشور اوکراین است.

نیویورک‌تایمز در گزارشی دیگر نوشت: هنگامی که ستونی از تانک‌های روسی در اولین روزهای جنگ به سمت حومه کی‌یف در بوچا رفتند، «تتیا نا پومازانکو» فکر کرد که به استقبال سربازان اوکراینی می‌رود و برای دیدن آنها به بیرون از خانه‌اش رفت. اما سربازان به روی خانم پومازانکوی ۵۶ ساله تیراندازی کردند. گلوله‌ها از دروازه چوبی و حصار اطراف گذشتند و بلافاصله او را کشتند. جسد او هنوز در روز یکشنبه در باغ بود؛ جایی که مادر ۷۶ ساله‌اش او را به بهترین شکل ممکن با ورقه‌های پلاستیکی و تخته‌های چوبی پوشانده بود. مادرش آنتونینا پومازانکو گفت: «آنها در خیابان حرکت می‌کردند. او فکر می‌کرد آنها سربازان ما هستند.»

سرهی کاپلیشنی، مسوول پزشکی قانونی در بوچا است که از ۲۴ فوریه، روز حمله روسیه تا ۱۰ مارس که فرار کرد، در آنجا کار می‌کرد. او روز شنبه به بوچا بازگشت. وی گفت که تاکنون تیم او بیش از ۱۰۰ جسد را در جریان جنگ و حمله روسیه و پس از آن جمع‌آوری کرده‌اند. کاپلیشنی گفت که قبل از اینکه بوچا را ترک کند، درحالی‌که نبردهای سنگین ادامه داشت و سپس ارتش روسیه کنترل آنجا را به دست گرفت - او ۵۷ جسد را در یک گورستان دفن کرده بود. ۱۵ نفر از این افراد به دلایل طبیعی جان خود را از دست داده بودند، بقیه بر اثر اصابت گلوله یا بر اثر اصابت ترکش. او گفت که سه تن از اجساد، سربازان اوکراینی بودند. او گفت که قبل از ترک شهر در ماه مارس، ترتیبی داده بود که یک اپراتور محلی، یک گور دسته‌جمعی را در حیاط یک کلیسای ارتدکس حفر کند. از سویی بدون برق، سردخانه غیرقابل تحمل شده بود و راه‌حل دیگری لازم بود. او گفت: «این یک وحشت تمام‌عیار بود.» او گفت که پس از رفتن او، گور دسته‌جمعی با حدود ۴۰ جسد از افرادی که در جریان اشغال روسیه جان باختند، پر شد. او گفت که پزشکان محلی دفتر او که در شهر مانده بودند، تعدادی از آن اجساد را جمع‌آوری کرده بودند.

اختلاف فرانسه با آلمان

الجزیره هم در گزارشی در واکنش به کشتار دسته‌جمعی در بوچا، از قول امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه نوشت که وی خواستار تحریم‌های سخت‌تر علیه روسیه شده است. در این گزارش آمده است: امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه پس از انتشار گزارش‌هایی مبنی بر گورهای دسته‌جمعی و جنایات در شهر بوچا، شهری در حومه پایتخت اوکراین، کی‌یف، از ممنوعیت نفت و زغال سنگ روسیه به‌عنوان بخشی از دور جدید تحریم‌ها علیه روسیه حمایت کرد. مکرون روز دوشنبه به رادیو فرانس اینتر گفت: «آنچه در بوچا رخ داد، مستلزم دور جدیدی از تحریم‌ها و اقدامات بسیار واضح است.»

مکرون که این هفته با یک نبرد مجدد در انتخابات مواجه است، گفت تحریم‌های جدید که صنایع نفت و زغال سنگ را هدف قرار می‌دهد، «به‌طور ویژه» برای روسیه دردناک خواهد بود. او گفت که فرانسه در روزهای آینده چنین اقداماتی را با شرکای خود در اتحادیه اروپا، «به‌ویژه آلمان» هماهنگ خواهد کرد و افزود که این اتحادیه همچنین می‌تواند تحریم‌های بیشتری را علیه افراد روس اعمال کند. اتحادیه اروپا در حال بررسی ممنوعیت احتمالی واردات نفت خام روسیه بوده، اگرچه برخی از اعضا از جمله آلمان که به‌شدت به واردات از مسکو متکی است، با چنین اقدامی مخالفت کردند. اولریش لوختمان، رئیس تحقیقات «اف ایکس» در «کامربانک»، به خبرگزاری رویترز گفت که تحریم‌های بیشتر خطر اختلالات انرژی در اروپا را افزایش می‌دهد. او گفت: روسیه ممکن است در قطع کردن گاز روی اروپا جدی شود و این باعث تحریم خود اروپا می‌شود. او افزود: «این به نظر من، خطر ضعیف شدن یورو را افزایش می‌دهد.»

اقتصاد روسیه پس از تهاجم این کشور به اوکراین به‌شدت تحت تاثیر اقدامات تنبیهی غرب قرار گرفته است و در حال حاضر با شدیدترین بحران از زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ مواجه است. نیویورک تایمز هم در گزارشی مرتبط نوشت: چندی پیش، برنامه آلمان برای ساخت پایانه‌ای برای دریافت دریافت گاز طبیعی از سوی کشتی‌ها، با انتقاد روبه‌رو شده بود. این در حالی است که توسعه‌دهندگان این برنامه متقاعد نشده بودند که استفاده از این امکانات می‌تواند میلیاردها دلار هزینه در پی داشته باشد.

با این وجود نگرانی‌ها درباره گرمایش زمین، جایگاه استفاده از سوخت فسیلی را تضعیف کرده بود؛ اما حالا نگاه آلمان‌ها تغییر کرده است. پس از تهاجم روسیه به اوکراین و تهدیدهای کرم‌لین مبنی بر قطع عرضه سوخت، دولت برلین به این نتیجه رسیده است که به این تاسیسات عظیم - به تعداد چهار مورد از آنها - نیاز دارد تا کشور را از گاز روسیه دور کند و در صورت بسته شدن شیرها از سوی مسکو، این پایانه‌ها به‌عنوان یک راه نجات عمل کند. در این شرایط به‌نظر می‌رسد که هزینه برای مالیات‌دهندگان یک ملاحظه ثانویه باشد. بیشتر گازی که اروپا از روسیه برای تامین برق تاسیسات برق خود می‌خرد، از طریق خطوط لوله، از روی زمین یا زیر دریا ارسال می‌شود. گاز طبیعی مایع راه دیگری را برای جابه‌جایی گاز در فواصل طولانی در زمانی که خطوط لوله گزینه‌ای قابل اعتماد نیستند، فراهم می‌کند. گاز طبیعی به‌صورت مایع سرد و روی تانکرهای مخصوص بارگیری می‌شود. سپس می‌توان آن را با تجهیزاتی به هر بندری منتقل کرد تا دوباره به گاز تبدیل و به شبکه برق پمپاژ شود.

انتقاد زلنسکی از مرکل و سارکوزی

ولادیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین آن‌گلا مرکل و نیکلا سارکوزی، رهبران سابق آلمان و فرانسه را در یک سخنرانی ویدئویی که اواخر روز یکشنبه منتشر شد، مورد انتقاد قرار داد و ظاهراً آنها را مسوول مرگ غیرنظامیان اوکراینی دانست. به نوشته روزنامه نیویورک تایمز، زلنسکی با اشاره به حومه کی‌یف که در آخر هفته تصاویری از اجساد فراوان در خیابان‌ها منتشر شد، گفت: «من از مرکل و سارکوزی دعوت می‌کنم از بوچا دیدن کنند تا ببینند سیاست ۱۴ سال امتیاز دادن به روسیه به چه نتیجه‌ای منجر شده است. اوکراینی‌های شکنجه و کشته‌شده را با چشمان خود ببینید.»

زلنسکی این سخنان را همزمان با چهاردهمین سالگرد نشست سال ۲۰۰۸ ناتو در بخارست رومانی بیان کرد؛ جایی که پس از یک بحث داخلی بزرگ، ناتو به گرجستان و اوکراین وعده عضویت در این ائتلاف را داد؛ اما هیچ‌گاه عملی نشد. وی سیاستمداران کشورهای ناتو را به‌خاطر داشتن «ترس مضحک» از روسیه سرزنش کرد و افزود: «آنها فکر می‌کردند که با امتناع از اوکراین می‌توانند روسیه را راضی کنند تا به اوکراین احترام بگذارد و در کنار ما زندگی عادی داشته باشد.» البته بعداً او گفت که غرب یا هیچ‌کس دیگری را مقصر نمی‌داند مگر سربازان روسی که به گفته او علیه اوکراینی‌ها و کسانی را که به آنها دستور می‌دهند، مقصر این جنایت می‌داند. او تصریح کرد: «اما ما حق داریم درباره بلاتکلیفی صحبت کنیم.»

نشست بخارست با بحث درباره اینکه به اوکراین و گرجستان یک «برنامه اقدام عضویت رسمی» داده شود تا آنها را به سمت واجد شرایط بودن برای عضویت در ناتو راهنمایی کند، شناسایی می‌شود. جورج بوش پسر، رئیس‌جمهوری سابق این کشور از انجام این کار حمایت کرده بود. این در حالی است که مرکل و سارکوزی در این بحث که هیچ‌کدام از این دو کشور آماده عضویت نیستند، تنها نبودند و اینکه گسترش طرح‌های عضویت به شرق، به‌شدت به روابط با روسیه و ولادیمیر پوتین آسیب می‌رساند.

رابرت گیتس، وزیر دفاع بوش به رئیس‌جمهور وقت آمریکا گفت که پیشنهاد عضویت گرجستان و اوکراین در ناتو «واقعاً بیش از حد خطرناک» بوده و طبق خاطرات او، «نادیده گرفتن آنچه روس‌ها منافع ملی حیاتی خود می‌دانستند، بی‌ملاحظگی است.» پوتین در بخارست نیز به همین نکته اشاره کرد و گفت که پیوستن اوکراین و گرجستان به ناتو برای او خط قرمز است. در توافقی که آخر شب در اجلاس بخارست صورت گرفت، همه کشورهای عضو ناتو توافق کردند که به دو کشور برنامه اقدام عضویت پیشنهاد نشود؛ اما وعده عضویت در مقطعی در آینده به آنها داده شد. فیونا هیل، یک محقق روسیه که در آن زمان یک تحلیلگر اطلاعاتی دولت ایالات متحده بود، گفت که جامعه اطلاعاتی تلاش کرد تا بوش را متقاعد کند که این وعده را ندهد؛ اما شکست خورد. چهار ماه بعد روسیه وارد جنگ گرجستان شد.

هیل گفت: درباره اوکراین، پوتین از آن زمان سعی کرده است همه درها را ببندد. حتی پس از اینکه روسیه کریمه را در سال ۲۰۱۴ ضمیمه کرد و به شورشیان جدایی‌طلب در مناطق شرقی دونتسک و لوهانسک کمک کرد، ناتو هیچ تلاشی برای عضویت اوکراین انجام نداد. با این حال زلنسکی روز یکشنبه گفت: کشورهای ناتو به اوکراین کمک کردند تا ارتش خود را آموزش دهد و تجهیز کند و حمایت اقتصادی و سیاسی قابل توجهی ارائه کردند؛ اما بدون عضویت، این کشور نمی‌تواند از اصل دفاع جمعی استفاده کند و اوکراین در یک منطقه خاکستری به حال خود رها شده است. همزمان مرکل روز دوشنبه از طریق سخنگویش به انتقادات زلنسکی پاسخ داد و گفت که همچنان بر تصمیمات خود در رابطه با نشست سال ۲۰۰۸ ناتو در بخارست، پایبند است.

اما مرکل همچنین بر تلاش‌ها برای «حمایت از اوکراین و پایان دادن به جنگ روسیه علیه این کشور» تاکید کرد. سارکوزی هیچ اظهارنظر فوری نداشت. اما آلمان و فرانسه - و ناتو به‌عنوان یک کل - حتی در طول این جنگ به وضوح اعلام کرده‌اند که هیچ علاقه‌ای به جنگ با روسیه که مجهز به سلاح هسته‌ای است، ندارند. هر دو کشور، همراه با دیگر متحدان ناتو، تسلیحات و سایر حمایت‌هایی را که زلنسکی برای مقابله با تهاجم روسیه نیاز دارد، به اوکراین داده‌اند.

